



แผนนิเทศ

ปีงบประมาณ ๒๕๖๕



นางอมรรัตน์ ศรีวิเศษ
ตำแหน่งศึกษานิเทศก์

กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๒

คำนำ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๒ มีความตระหนักและให้ความสำคัญในการเร่งรัดการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาประจำปีการศึกษา ๒๕๖๕ โดยยึดแนวคิดและหลักการที่สำคัญในการกำหนดกลยุทธ์การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน กำหนดแนวทางที่เป็นระบบ มีความต่อเนื่องเป็นรูปธรรม มีการสร้างความเข้าใจให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย การสร้างระบบการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีความเข้มแข็ง และมีระบบให้ขวัญกำลังใจ เน้นการสร้างวัฒนธรรมองค์กร โดยใช้รูปแบบการนิเทศ ติดตามที่หลากหลายตามบริบทของสำนักงานเขตพื้นที่และสถานศึกษา เช่น การนิเทศออนไลน์ การนิเทศโดยตรง โดยผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ รองผู้อำนวยการเขตพื้นที่ ศึกษานิเทศก์ ผอ.โรงเรียน ก.ต.ป.น. รวมทั้งผู้อำนวยการกลุ่มต่างๆในสำนักงานเขตพื้นที่

เพื่อให้การดำเนินการนำไปสู่การปฏิบัติให้เป็นรูปธรรม มีความต่อเนื่องในระดับโรงเรียนและห้องเรียน เน้นการมีส่วนร่วม และกระบวนการนิเทศที่เข้มแข็ง บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย จึงกำหนดแผนการนิเทศ กำกับ ติดตาม การจัดการเรียนการสอนที่เน้นเป็นสำคัญ และการดำเนินงานตามนโยบาย โรงเรียนในสังกัด โดยการปรับให้เข้ากับสถานการณ์ปัจจุบัน

ขอขอบคุณผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๒ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๒ คณะกรรมการนิเทศ ติดตามฯ ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู ศึกษานิเทศก์ และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่าน ที่ให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ และปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มกำลังความสามารถ เพื่อประโยชน์สูงสุดต่อทางราชการ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับการนิเทศ ติดตามฯ และเป็นแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

นางอมรรัตน์ ศรีวิเศษ

กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๒

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ส่วนที่ ๑ บทนำ	๑
ส่วนที่ ๒ ข้อมูลพื้นฐาน	๓
ส่วนที่ ๓ วิธีการดำเนินการนิเทศ	๖
ส่วนที่ ๔ เครื่องมือนิเทศ	๙

ส่วนที่ ๑ บทนำ

หลักการและเหตุผล

การจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Child Center Learning) คือรูปแบบการจัดการเรียนรู้รูปแบบหนึ่ง ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง ผ่านสื่อและวิธีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายตามความสนใจของผู้เรียน โดยมีครูเป็นผู้สนับสนุนและอำนวยความสะดวก ซึ่งต่างจากระบบการจัดการเรียนรู้ทั่วไปที่เน้นให้เด็กศึกษาหาความรู้จากการสอนของครูโดยตรง แนวการจัดการเรียนรู้รูปแบบนี้เกิดขึ้นจากความเชื่อพื้นฐานที่ว่า ผู้เรียนทุกคนสามารถที่จะเรียนรู้และพัฒนาได้ตามของตัวเอง แต่แตกต่างที่ความต้องการความสนใจและความถนัด รวมไปถึงทักษะต่างๆ ดังนั้นการจัดการศึกษาจึงไม่ควรที่จะเป็นไปในแนวทางเดียว ควรมีความหลากหลายและตอบสนองได้กับเด็กทุกกลุ่ม

ซึ่งข้อดีของการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบ Child Center นั้น คือการที่ผู้เรียนสามารถค้นคว้าหาความรู้จนนำไปสู่การเกิดองค์ความรู้ได้ด้วยตัวเอง ตามความเหมาะสมและความต้องการของเขา ซึ่งจะแตกต่างกับการจัดการศึกษาในรูปแบบทั่วไป ที่ครูเป็นผู้วางแผนการจัดการเรียนรู้ทั้งหมด แต่อย่างไรก็ดี การจัดการเรียนรู้ในรูปแบบผู้เรียนเป็นสำคัญนี้ ครูผู้สอนจะต้องเป็นคนที่มีความรู้ความสามารถ และเรียนรู้ทักษะความรู้ใหม่ๆ อย่างสม่ำเสมอ รวมไปถึงต้องรู้จักจังหวะในการสอดแทรกสิ่งที่ต้องการสอนเข้าไปในการเรียนรู้ของพวกเขา เพราะการกำกับดูแลของครูในการจัดการเรียนรู้ตามแบบผู้เรียนเป็นสำคัญ ถือเป็นตัวแปรหนึ่งในการส่งเสริมให้การจัดการศึกษารูปแบบนี้มีประสิทธิภาพ

“มาตราที่ ๒๒ การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ”

ซึ่งในปัจจุบัน จะเห็นว่า ประเทศไทยเราได้ให้ความสำคัญกับการจัดการการศึกษาในรูปแบบนี้ค่อนข้างมาก แต่อย่างไรก็ดี ถึงแม้เราจะนำแนวการจัดการเรียนรู้แบบนี้มาใช้มานานแล้ว แต่ผลสัมฤทธิ์ที่ออกออกมากลับไม่ดีเท่าที่ควร ส่วนหนึ่งเป็นเพราะการที่ครูผู้สอนมีความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้แบบผู้เรียนเป็นสำคัญตามช่วงชั้นต่างๆที่ไม่เพียงพอ ทำให้ไม่สามารถสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดองค์ความรู้ในการเรียนรู้ได้ตามแนวทางนี้ได้ อีกทั้งการศึกษาในระบบของไทยไม่ตอบโจทย์ให้เกิดการเรียนรู้แบบผู้เรียนเป็นสำคัญเท่าที่ควร เช่น มีวิชาที่ต้องเรียนต่อสัปดาห์มากเกินไป มีนักเรียนต่อห้องมากเกินไป มีสื่อไม่เพียงพอ รวมไปถึงการจัดสรรเวลาเรียนที่ไม่สอดคล้องกับแนวการเรียนรู้ สิ่งเหล่านี้จึงข้อจำกัดที่ทำให้แนวการจัดการเรียนรู้แบบผู้เรียนเป็นสำคัญนั้น ไม่ประสบความสำเร็จในวงกว้าง

ดังนั้น ผู้สอนทุกคนจึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนบทบาทของตนเอง จากการเป็นผู้บอกความรู้ให้จบไปในแต่ละครั้งที่เข้าสอนมาเป็นผู้เอื้ออำนวยความสะดวก (Facilitator) ในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนรู้ กล่าวคือ เป็นผู้กระตุ้น ส่งเสริมสนับสนุนจัดสิ่งเร้าและจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาให้เต็มตามศักยภาพ ความสามารถ ความถนัด และความสนใจของแต่ละบุคคล การจัดกิจกรรมจึงต้องเป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ วิจัย สืบค้น สร้างสรรค์ ศึกษาและค้นคว้า ได้ลงมือปฏิบัติจริง จนเกิดการเรียนรู้และค้นพบความรู้ด้วยตนเองเป็นสาระความรู้ที่เกิดขึ้นจากการศึกษาค้นคว้า มิใช่ความรู้ที่ได้รับจากผู้สอนแต่เพียงแหล่งเดียว ซึ่งวิธีการนี้จะเป็นการ

พัฒนาผู้เรียนให้มีนิสัยสนใจใฝ่หาความรู้ด้วยตนเอง รักการอ่าน รักการเรียนรู้อันจะนำไปสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิต (Long-life Education) และเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ (Learning Man) ผู้สอนจึงต้องสอนวิธีการแสวงหาความรู้ (Learn how to learn) มากกว่า สอนตัวความรู้ สอนการคิดมากกว่าสอนให้ท่องจำ สอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมากกว่าเน้นที่เนื้อหาวิชาดังที่ ศ.นพ.ประเวศ วะสี (๒๕๔๑ : ๗๒) ได้กล่าวไว้ว่า “...ต้องปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ใหม่จากการเอาวิชาเป็นตัวตั้งไปสู่การเอาคนและสถานการณ์จริงเป็นตัวตั้ง เรียนจากประสบการณ์และกิจกรรม จากการฝึกหัดจากการตั้งคำถามและการแสวงหาคำตอบซึ่งจะทำให้สนุก ฝึกปัญญาให้กล้าแข็ง ทำงานเป็น ฝึกคุณลักษณะอื่น ๆ เช่น ความอดทน ความรับผิดชอบ การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การรวมกลุ่ม การจัดการ การรู้จักตน...”

ความสำคัญเรื่องคุณภาพการจัดการศึกษาในภาพรวมทั้งในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและในระดับสถานศึกษา เป็นหน้าที่ของศึกษานเทศก์ ที่มีภารกิจในด้านนี้โดยตรง ได้วิเคราะห์สภาพปัจจุบันปัญหา จุดดี จุดเด่น จุดที่ต้องพัฒนา และข้อจำกัดต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของเขตพื้นที่ การศึกษา โดยการนำผลจากการนิเทศ ติดตาม การจัดการศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของโรงเรียนในสังกัด และผลจากการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล มาเป็นวิสัยทัศน์ในการดำเนินการนิเทศดังนี้

“นิเทศห้องเรียนเป็นฐานโดยใช้กระบวนการ PLC เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาโดยกระบวนการนิเทศแบบร่วมพัฒนา(Cooperative Development Supervision) ”

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อนิเทศ ติดตาม การจัดการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๒
๒. เพื่อนิเทศห้องเรียนเป็นฐานโดยใช้กระบวนการ PLC เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยการนิเทศแบบร่วมพัฒนา(Cooperative Development Supervision)

เป้าหมาย

เชิงปริมาณ

ครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๒ ทุกคน

เชิงคุณภาพ

ครูผู้สอนได้รับการพัฒนา และได้รับการนิเทศ ติดตามแนะนำ ช่วยเหลือ ให้สามารถบูรณาการการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เชื่อมโยงนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ จุดเน้น สพฐ. และ นโยบาย ๓ สร้าง ของผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๒

ขอบข่ายการนิเทศ

ระยะเวลาในการนิเทศ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ ภาคเรียนละ ๑ ครั้ง

ส่วนที่ ๒
ข้อมูลพื้นฐาน

โครงสร้างของกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา



ข้อมูลพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๒

๑. ข้อมูลพื้นฐานการศึกษา

พื้นที่เขตบริการจัดการศึกษา	๕ อำเภอ
สถานศึกษา	๒๑๘ โรงเรียน (โรงเรียนขยายโอกาส ๕๖ โรงเรียน)

๒. ข้อมูลการบริหารจัดการเครือข่ายโรงเรียน จำนวน ๑๕ เครือข่าย

อำเภอรัตนบุรี	จำนวน ๕๓ โรงเรียน		
เครือข่ายรัตนบุรี ๑	จำนวน	๑๔	โรงเรียน
เครือข่ายรัตนบุรี ๒	จำนวน	๑๒	โรงเรียน
เครือข่ายรัตนบุรี ๓	จำนวน	๑๖	โรงเรียน
เครือข่ายรัตนบุรี ๔	จำนวน	๑๑	โรงเรียน
อำเภอท่าตูม	จำนวน ๖๔ โรงเรียน		
เครือข่ายท่าตูม ๑	จำนวน	๑๒	โรงเรียน
เครือข่ายท่าตูม ๒	จำนวน	๑๗	โรงเรียน
เครือข่ายท่าตูม ๓	จำนวน	๑๘	โรงเรียน
เครือข่ายท่าตูม ๔	จำนวน	๑๗	โรงเรียน
อำเภอชุมพลบุรี	จำนวน ๔๘ โรงเรียน		
เครือข่ายชุมพลบุรี ๑	จำนวน	๑๘	โรงเรียน
เครือข่ายชุมพลบุรี ๒	จำนวน	๑๓	โรงเรียน
เครือข่ายชุมพลบุรี ๓	จำนวน	๑๗	โรงเรียน
อำเภอสนม	จำนวน ๓๐ โรงเรียน		
เครือข่ายสนม๑	จำนวน	๑๔	โรงเรียน
เครือข่ายสนม๒	จำนวน	๑๖	โรงเรียน
อำเภอโนนนารายณ์	จำนวน ๒๓ โรงเรียน		
เครือข่ายโนนนารายณ์๑	จำนวน	๑๑	โรงเรียน
เครือข่ายโนนนารายณ์๒	จำนวน	๑๒	โรงเรียน

๓. ข้อมูลบุคลากรภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	๑	คน
รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	๓	คน
ศึกษานิเทศก์	๘	คน

บุคลากรทางการศึกษาตามมาตรา ๓๘ ค. (๒)	๓๑	คน
ลูกจ้างประจำ	๑	คน
ลูกจ้างชั่วคราว	๑๓	คน
รวม	๕๖	คน

ส่วนที่ ๓

วิธีการดำเนินการนิเทศ

กิจกรรมการนิเทศ

๑. ประชุมวางแผนการดำเนินการนิเทศ ติดตามฯ

๒. แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศ ติดตามฯ

๓. ประชุมชี้แจงและประสานงานผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศ

๔. ปฏิบัติการนิเทศ ติดตามฯ โดยทีมนิเทศและศึกษานิเทศก์ประจำอำเภอจะประสานโรงเรียนในเครือข่ายโดยตรง นิเทศ ติดตามด้วยการนิเทศแบบร่วมพัฒนา (Cooperative Development Supervision) และการนิเทศ ติดตามด้วยการโค้ช (Coaching) เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนการสอน การบริหารจัดการ การสรุป สะท้อนผลการดำเนินงาน การดำเนินงานตามนโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ ๒๕๖๕ ทั้งนี้ ขอความร่วมมือโรงเรียนทุกแห่งเตรียมการรับการนิเทศ ติดตาม โดยคำนึงถึงมาตรการความปลอดภัยของกระทรวงสาธารณสุข อย่างเคร่งครัด กำหนดการนิเทศ ติดตามฯ ดังนี้

๔.๑ แจกวัสดุประสงค์ รูปแบบ แนวทางการนิเทศติดตามฯ

๔.๒ ดำเนินกิจกรรมนิเทศ ติดตามฯ แบบผสมผสาน โดยทีมนิเทศ/ศึกษานิเทศก์

- แจกประเด็นการนิเทศ การเตรียมการ/วางแผน การจัดการเรียนการสอนในภาคเรียนที่ ๒/๒๕๖๔, การดำเนินงานตามนโยบายและจุดเน้น ของกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

- โรงเรียนนำเสนอการดำเนินงานตามประเด็นการนิเทศ/เยี่ยมชั้นเรียน/สังเกตการณ์จัดการเรียนการสอน

- สรุปผลการนิเทศ ติดตามฯ แนวทางการดำเนินการในระดับสถานศึกษา/ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ

กระบวนการนิเทศ

การนิเทศแบบร่วมพัฒนา (Cooperative Development Supervision) คือ ปฏิสัมพันธ์ทางการนิเทศระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์และครู ในกระบวนการนิเทศการศึกษาที่มุ่งแก้ปัญหาและพัฒนาการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ โดยใช้เทคนิคการนิเทศการสอนเป็นปัจจัยหลัก บนพื้นฐานของสัมพันธภาพแห่งการร่วมคิด ร่วมทำ ฟังพา ช่วยเหลือ ยอมรับซึ่งกันและกัน ให้เกียรติและจริงจังต่อกันระหว่างผู้นิเทศ ผู้สอนและคู่สัญญา เพื่อร่วมกันพัฒนาทักษะวิชาชีพ อันจะส่งผลโดยตรงต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ขั้นที่ ๑ การวางแผนการดำเนินงาน (Planning-P) เป็นขั้นตอนที่ผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานทุกฝ่ายจะประชุมหารือกันถึงปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เป็นปัญหาสำคัญเร่งด่วนควรแก้ไขก่อน และหรือนโยบายในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนโดยจะระดมสมองหาความต้องการจำเป็น (Need Assessment) ในเรื่องที่จะต้องมีการนิเทศ รวมทั้งร่วมกันวางแผนและกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติงานนเทศ ซึ่งอาจจะดำเนินการในลักษณะของงานหรือโครงการนิเทศเพื่อแก้ปัญหา หรือพัฒนาการเรียนการสอน

ขั้นที่ ๒ การเสริมสร้างความรู้ในการปฏิบัติงาน (Informing-I) เป็นขั้นตอนของการทำความเข้าใจ กระบวนการนิเทศทั้งระบบ และวิธีการดำเนินงานในแต่ละขั้นของการนิเทศ เพื่อให้ผู้ดำเนินงานมีความรู้ ความเข้าใจ ในทักษะ และมีเทคนิคในการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพขั้นตอนนี้ นอกจากจะเป็นการช่วยให้ผู้ดำเนินงานสามารถทำงานได้อย่างมีคุณภาพแล้ว ยังเป็นการเสริมสร้างความมั่นใจในการทำงานให้แก่ผู้ดำเนินงานอีกด้วย

ขั้นที่ ๓ การปฏิบัติงานตามแผน (Doing - D) เมื่อผู้ดำเนินงานได้ผ่านขั้นตอนการวางแผนและขั้นตอนการเสริมสร้างความรู้ในการปฏิบัติงานไปแล้ว การปฏิบัติงานตามแผนที่วางไว้ในแต่ละขั้นตอนอย่างเป็นระบบทั้งในส่วนของผู้ให้การนิเทศ ผู้รับการนิเทศ และผู้สนับสนุนการนิเทศก็จะดำเนินไปตามปฏิทินปฏิบัติงานที่ได้รับตกลงร่วมกันและกำหนดไว้ในแผน โดยจะได้รับความช่วยเหลือและร่วมมือจากผู้นิเทศภายนอก เช่น ศึกษานิเทศก์ ครูผู้ร่วมนิเทศ ศูนย์พัฒนาการเรียนการสอน และเครือข่ายจากหน่วยงานต่างๆทั้งภาครัฐและเอกชน รวมทั้งผู้นิเทศภายในโรงเรียนเช่น หัวหน้ากลุ่มสาระ ครูสัญญา รองผู้อำนวยการสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ และผู้บริหารสถานศึกษา

ขั้นที่ ๔ การประเมินผลการปฏิบัติงาน (Evaluation - E) การประเมินผลการปฏิบัติงานหรือโครงการนิเทศ ควรดำเนินการประเมินทั้งระบบ เพื่อให้ทราบประสิทธิภาพของโครงการจึงควรประเมินสิ่งต่างๆ ตามลำดับของความสำคัญ ดังนี้

๔.๑ ผลผลิตที่ได้จากการนิเทศ (Output) คือ สมรรถนะผลิตรายเรียนของผู้เรียน และการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้รับการนิเทศตามเป้าหมายของการนิเทศนั้น ได้แก่ ผลที่เกิดขึ้นจากการนิเทศ (ระดับความสามารถในการทำงานของผู้รับการนิเทศ การเพิ่มจำนวนของบุคลากรที่มีคุณภาพภายในหน่วยงาน ความตั้งใจในการทำงานของบุคลากร และความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรในหน่วยงาน) และผลที่เกิดขึ้นระหว่างการดำเนินการนิเทศ(เจตคติของผู้รับการนิเทศที่มีต่องานและต่อผู้ร่วมงาน ระดับความพึงพอใจในการทำงาน ความผูกพันของผู้รับการนิเทศที่มีต่อเป้าหมายในการทำงาน ระดับของจุดมุ่งหมายที่จัดตั้งขึ้น ระดับความร่วมมือร่วมใจที่มีต่อกลุ่มทำงาน ความเชื่อมั่นและความไว้วางใจในตนเอง เพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชา และความรู้สึกรักของผู้รับการนิเทศที่มีต่อสภาพแวดล้อมในการทำงาน)

๔.๒ กระบวนการดำเนินงาน (Process) คือ ความเหมาะสมของขั้นตอนในการทำงาน ความเหมาะสมของการจัดกิจกรรม ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ริเริ่มกับผู้รับการนิเทศและบรรยากาศในการทำงาน

๔.๓ ปัจจัยป้อนเข้า (Input) คือ การลงทุนในด้านทรัพยากรมนุษย์ วัสดุอุปกรณ์ สื่อการนิเทศ เครื่องอำนวยความสะดวกต่าง ๆ งบประมาณการเงิน รวมทั้งระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินงานตามโครงการ

ขั้นที่ ๕ การเผยแพร่ขยายผล (Diffusing - D) ในรูปแบบที่หลากหลาย เพื่อเป็นการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน ส่วนการขยายเครือข่ายการดำเนินงานนิเทศ โดยใช้เทคนิคการขยายความคิด ให้เกิดความเชื่อถือ ศรัทธา แล้วจึงใช้เทคนิคการเชิญชวนให้เข้ามามีส่วนร่วมที่ละน้อย ในฐานะเพื่อร่วมอาชีพหรือ

อุดมการณ์ จนเกิดความพร้อมที่จะเข้าร่วมดำเนินการด้วยอย่างเต็มตัว ในฐานะ "ครูปฏิบัติการ" หรือ ฐานะ "คู่สัญญา" และเมื่อดำเนินการงานได้ผลดี มีเครือข่ายแนวร่วมเพิ่มมากขึ้น ครูปฏิบัติการก็จะได้ปรับเปลี่ยนบทบาทขึ้นเป็นผู้นิเทศเครือข่ายผู้ปฏิบัติการรุ่นต่อไป ซึ่งนับว่าเป็นการให้แรงเสริมแก่ผู้ปฏิบัติงาน หรือเรียกว่าใช้เทคนิค "การสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์" นับว่า เป็นกลวิธีการเผยแพร่และขยายผลที่มีประสิทธิภาพ โดยเน้นความพร้อมหรือความสมัครใจของครูเป็นหลัก ขึ้นเสริม การร่วมใจและการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจ (Cooperating - C Reinforcing - R) นับว่าเป็นกลไกสำคัญที่จะทำให้ผลการดำเนินงานได้ทั้งคน งานและจิตใจที่ผูกพันอยู่กับงาน

ชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ(professional learning communication: PLC)

ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) คือ การรวมตัว ร่วมใจ ร่วมพลัง ร่วมทำ และร่วมเรียนรู้ร่วมกันของครู ผู้บริหาร และนักการศึกษา บนพื้นฐานวัฒนธรรมความสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตร สู่คุณภาพการจัดการเรียนรู้ที่เน้นความสำเร็จหรือประสิทธิผลของผู้เรียนเป็นสำคัญ และความสุขของการทำงานร่วมกันของสมาชิกในชุมชน PLC จึงเป็นเครื่องมือชนิดหนึ่งที่ใช้ในการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้

วัตถุประสงค์ของ PLC

๑. เพื่อเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้การแลกเปลี่ยนเรียนรู้มีประสิทธิภาพ
๒. เพื่อให้เกิดการร่วมมือ ร่วมพลังของทุกฝ่ายในการพัฒนาการเรียนการสอนสู่คุณภาพของผู้เรียน
๓. เพื่อให้เกิดการพัฒนาวิชาชีพครูด้วยการพัฒนาผู้เรียน

องค์ประกอบสำคัญของ PLC

๑. ต้องมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน หมายถึง มีเป้าหมาย ทิศทางเดียวกัน มุ่งสู่การพัฒนาการเรียนการสอน สู่คุณภาพผู้เรียน
๒. ร่วมแรง ร่วมใจ และร่วมมือ หมายถึง ต้องเปิดใจ รับฟัง เสนอวิธีการ นำสู่การปฏิบัติ และประเมินร่วมกัน
๓. ภาวะผู้นำร่วม หมายถึง การทำ PLC ต้องมีผู้นำและผู้ตามในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้
๔. กัลยาณมิตร หมายถึง เป็นเพื่อนร่วมวิชาชีพ เติมเต็มส่วนที่ขาดของแต่ละคน
๕. ต้องปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมองค์การ หมายถึง ต้องเน้นการทำงานที่เปิดโอกาสการทำงานช่วยเหลือกันมากกว่าการสั่งการ มีชั่วโมงพูดคุย
๖. การเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพ หมายถึง การเรียนรู้การปฏิบัติงานและตรงกับภาระงาน คือ การสอนสู่คุณภาพผู้เรียน

กระบวนการทำ PLC

๑. รวมกลุ่มครูที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน เช่น กลุ่มครูที่สอนวิชาเดียวกัน สอนในระดับเดียวกัน หรือมีลักษณะเหมือนกัน
๒. จำนวนสมาชิกตั้งแต่ ๒ คน ขึ้นไป

(ที่มา:<https://www.satriwit.ac.th/home๒/component/content/article/๑๐๖๐-plc.html>)

ส่วนที่ ๔
เครื่องมือนิเทศ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่		
รายวิชา.....	รหัสวิชา.....	ชั้น.....
เรื่อง.....	เวลา	ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่

มาตรฐาน

ตัวชี้วัด

.....

สาระสำคัญ

.....

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร

๒. ความสามารถในการคิด

.....

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. ซื่อสัตย์สุจริต

๒. มีวินัย

๓. มุ่งมั่นในการทำงาน

.....

ภาระงาน/ชิ้นงาน/การปฏิบัติ

๑. ภาระงานในแบบฝึก.....

๒. แบบทดสอบก่อนเรียน เรื่อง

.....

จุดประสงค์การเรียนรู้

- ๑.
- ๒.
- ๓.

สาระการเรียนรู้

- ๑.
- ๒.
- ๓.

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

.....

สื่อ / แหล่งเรียนรู้

- ๑. ใบความรู้ เรื่อง จำนวน
- ๒. แบบฝึก เรื่อง จำนวน

.....

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องประเมิน	วิธีการประเมิน	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน

บันทึกผลหลังกระบวนการจัดการเรียนรู้

๑) ผลการเรียนรู้

- ๑.๑) ผู้เรียนที่ผ่านตัวชี้วัด มีจำนวน คน คิดเป็นร้อยละ
- ๑.๒) ผู้เรียนที่ไม่ผ่านตัวชี้วัด มีจำนวน คน คิดเป็นร้อยละ
- ๑ สาเหตุ
- ๒ สาเหตุ
- แนวทางแก้ปัญหา
- ๑.๓) นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษได้แก่
- แนวทางการพัฒนา / ส่งเสริม
-
- ๑.๔) ผู้เรียนได้รับความรู้ (K)
-
- ๑.๕) ผู้เรียนเกิดทักษะกระบวนการ (P)
-
- ๑.๖) ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม (A)
-
- ๒) ปัญหา อุปสรรค (ถ้ามี)
- ๓) ข้อเสนอแนะ (ถ้ามี)

ลงชื่อ ผู้สอน
(.....)
ตำแหน่ง.....

แบบการเยี่ยมชั้นเรียน
ภาคเรียนที่.....ปีการศึกษา.....
โรงเรียน..... สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา.....

คำชี้แจง แบบการเยี่ยมชั้นเรียนนี้ เป็นแบบเยี่ยมการจัดการเรียนการสอนของครูในแต่ละรายวิชาที่สอน โดย ผู้เยี่ยมชั้นเรียน บันทึกข้อมูลจากการเยี่ยมชั้นเรียนโดยทำเครื่องหมายถูก (✓) ในแบบประเมินทุกข้อ

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

๑. ผู้รับผิดชอบชั้นเรียน (ชื่อ-นามสกุล)
๒. กลุ่มสาระการเรียนรู้/วิชา
 เรื่องที่สอน..... ระดับชั้น/ห้องที่สอน/
 วันที่.....เดือน.....พ.ศ. คาบที่.....เวลา.....
๓. ผู้เยี่ยมชั้นเรียน / ผู้นิเทศ (ชื่อ- นามสกุล).....

ตอนที่ ๒ การเยี่ยมชั้นเรียน

- ๕ = ปฏิบัติได้ระดับดีมาก ๔ = ปฏิบัติได้ระดับดี ๓ = ปฏิบัติได้ระดับปานกลาง
 ๒ = ปฏิบัติได้ระดับพอใช้ ๑ = ควรปรับปรุงแก้ไข

ก. สภาพห้องเรียน

ที่	รายการ	ระดับการปฏิบัติ					หมายเหตุ
		๕	๔	๓	๒	๑	
๑	ห้องเรียนสะอาด เรียบร้อย						
๒	การจัดบรรยากาศในห้องเรียนเป็นบรรยากาศทางวิชาการ						
๓	มีป้ายแสดงข้อมูลสถิติของห้องเรียนที่เป็นปัจจุบัน						
๔	มีสัญลักษณ์ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์						
๕	มีการจัดมุมวิชาการ หรือมุมประสบการณ์ทางการเรียนรู้						
	รวม						
	ค่าเฉลี่ย						

ข. พฤติกรรมของครู

ที่	รายการ	ระดับการปฏิบัติ					หมายเหตุ
		๕	๔	๓	๒	๑	
๑	มีการเตรียมการสอน และบันทึกการสอน						
๒	มีสื่อ อุปกรณ์การสอน และมีร่องรอยการใช้						
๓	ควบคุมดูแลการจัดห้องเรียนให้มีบรรยากาศแห่งการเรียนรู้						
๔	พูดด้วยน้ำเสียงน่าฟังและสร้างความสนใจของนักเรียน						
๕	แต่งกายเหมาะสมกับสภาพความเป็นครู						
รวม							
ค่าเฉลี่ย							

ข. พฤติกรรมของนักเรียน

ที่	รายการ	ระดับการปฏิบัติ					หมายเหตุ
		๕	๔	๓	๒	๑	
๑	กล้าพูดกล้าคุยกับคนแปลกหน้าและกล้าซักถามครูผู้สอน						
๒	กระตือรือร้นที่จะเรียนรู้						
๓	มีความสุขสนุกสนาน ร่าเริง แจ่มใส						
๔	สนใจปฏิบัติกิจกรรมที่ได้รับมอบหมาย						
๕	แต่งกายสะอาด เรียบร้อย						
๖	มีระเบียบวินัยดี และมีมารยาทเรียบร้อย						
รวม							
ค่าเฉลี่ย							
รวมเฉลี่ยทุกด้าน							

ตอนที่ ๓ ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้เยี่ยม/นิเทศ
(.....)

ตำแหน่ง

เกณฑ์การแปลความหมาย

ระดับคะแนน	๔.๕๑ - ๕.๐๐	หมายถึง	ปฏิบัติได้ระดับดีมาก
ระดับคะแนน	๓.๕๑ - ๔.๕๐	หมายถึง	ปฏิบัติได้ระดับดี
ระดับคะแนน	๒.๕๑ - ๒.๕๐	หมายถึง	ปฏิบัติได้ระดับปานกลาง
ระดับคะแนน	๑.๕๑- ๒.๕๐	หมายถึง	ปฏิบัติได้ระดับพอใช้
ระดับคะแนน	๑.๐๐- ๑.๕๐	หมายถึง	ควรปรับปรุงแก้ไข

บันทึกการนิเทศครูผู้สอนรายบุคคล

ชื่อผู้รับการนิเทศ.....ชื่อผู้นิเทศ.....

วิชา.....รหัสวิชา..... ชั้นกลุ่มสาระการเรียนรู้.....

ที่	รายการนิเทศ	การปฏิบัติ		ผลการปฏิบัติ				หมายเหตุ
		มี	ไม่มี	ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	
๑	แผนการจัดการเรียนรู้							
	๑.๑ มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน							
	๑.๒ การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ตามตัวชี้วัดตาม หลักสูตร							
	๑.๓ กำหนดความรู้ที่คงทน/ผลของการจัดการเรียนการสอน							
	๑.๔ การดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตร และธรรมชาติของวิชา							
	๑.๕ การกำหนดสื่อประกอบการสอนและแหล่งเรียนรู้							
	๑.๖ กำหนดวิธีการวัดประเมินผล							
๒	ลำดับขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน							
๓	การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ /นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน							
๔	กิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนมีการแบ่งกลุ่ม /ส่งเสริมประชาธิปไตย							
๕	ความสามารถในการจัดการชั้นเรียน และแก้ปัญหาในชั้นเรียน							
๖	มีการเสริมแรงตามความเหมาะสม							
๗	ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นและสนุกสนานในการเรียน							
๘	การใช้สื่อ ประกอบการเรียนการสอน							
๙	การใช้สื่อ ICT มาถ่ายทอดเนื้อหา สาระ และออกแบบการเรียนรู้							
๑๐	มีการวัดผลก่อนเรียน และหลังเรียนในแต่ละบทเรียน							
๑๑	การวัดและประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลายและสอดคล้องกับ หลักสูตร และประเมินความรู้ความสามารถของผู้เรียน							
๑๒	มีการกำกับติดตาม นักเรียนที่มีปัญหาหรือไม่เข้าใจในบทเรียน ของ รายวิชาที่สอน ดำเนินการช่วยเหลือ/ แก้ไข							
๑๓	จัดบรรยากาศการเรียนที่ดึงดูดความสนใจก่อให้เกิดความสุขแก่ผู้เรียน							
๑๔	การบันทึกหลังสอน และการนำผลการบันทึกหลังสอนมาแก้ไข / พัฒนา							

ข้อเสนอแนะของผู้นิเทศ

1. พฤติกรรมครู

.....
.....
.....
.....

2. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

.....
.....
.....
.....

3. พฤติกรรมนักเรียน

.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้นิเทศ

...../...../.....

ลงชื่อ.....ผู้รับการนิเทศ

...../...../.....

แบบบันทึกการนิเทศแผนการจัดการเรียนรู้

ผู้รับการนิเทศ.....โรงเรียน.....
 กลุ่มสาระการเรียนรู้.....รหัสวิชา.....
 ชื่อเรื่อง.....ระดับชั้นที่สอน.....วัน/เดือน/ปี...../...../.....
 ผู้นิเทศ.....

รายการนิเทศ	น้ำหนักคะแนน	คะแนนที่ได้	ระดับคะแนน	หมายเหตุ (ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ)
การวางแผนและการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้				
๑. มีการวิเคราะห์หลักสูตร	๓			
๒. มีองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ครบถ้วน	๓			
๓. แบ่งเวลาได้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ เนื้อหา และแบ่งเวลาได้ครบทุกกระบวนการเรียนรู้	๓			
๔. เลือกวิธีการสอนได้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ เนื้อหา ผู้เรียนและทรัพยากรที่มี	๓			
๕. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้	๓			
๖. มีสื่อ นวัตกรรมที่เหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา ผู้เรียน และสภาพแวดล้อมอื่น ๆ	๓			
๗. มีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล	๓			
๘. ออกแบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้อย่าง หลากหลายและครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้	๓			
๙. สอดแทรกหลักคุณธรรม จริยธรรม/หลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง	๓			
๑๐. ภาพรวมแผนการจัดการเรียนรู้สามารถนำไปใช้ จัดการเรียนการสอนได้	๓			
รวม	๓๐			ร้อยละ = $\frac{\text{ผลรวมระดับคะแนน}}{3 \times 30} \times 100$
คิดเป็นร้อยละ				

ลงชื่อ..... ผู้นิเทศ

(.....)

ตำแหน่ง.....

คณะทำงาน

ที่ปรึกษา

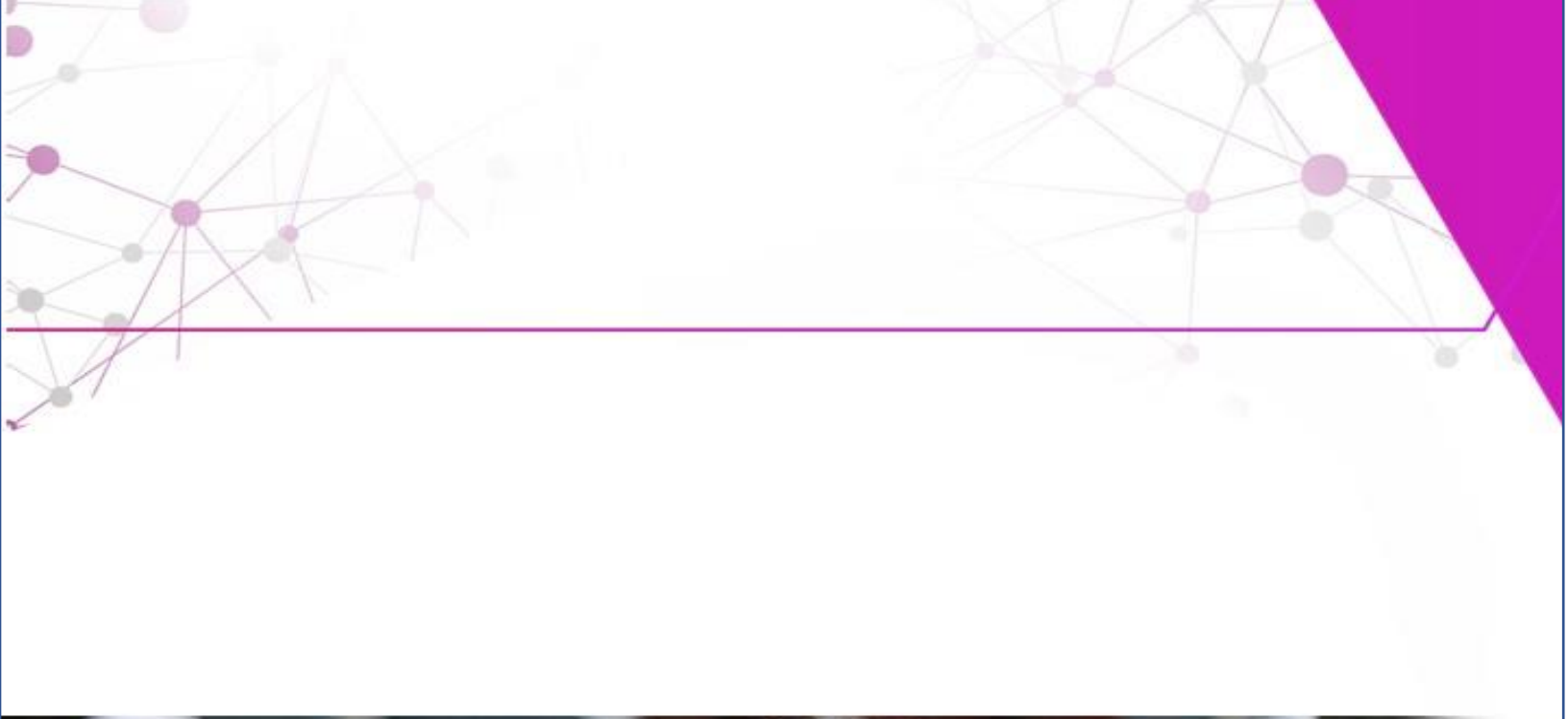
นายทวีสิทธิ์ มั่นจิต	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2
นายอรรถพล ชาตรีรัมย์	รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2
นายประเสริฐศักดิ์ เกินไธสง	รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2
นายเทวัน พอใจ	รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2

คณะผู้จัดทำเอกสาร

นางอมรรัตน์ ศรีวิเศษ	ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
นายณัฐชยชญ์ บุญสด	ศึกษานิเทศก์
นายกฤษณ์พิสิฐฐ์ คงนุรัตน์	ศึกษานิเทศก์
นางปทุมมาศ ขวามะเร็ง	ศึกษานิเทศก์
นายสุที ชิงชนะ	ศึกษานิเทศก์
นางสุภัคร พุทธานุ	ศึกษานิเทศก์
นางกรรณิการ์ รัตนวงกต	ศึกษานิเทศก์
นางจิรัชยา กินไธสง	ศึกษานิเทศก์
นางปิยวรรณ ลอดทอง	ครูโรงเรียนบ้านดู่
นางสาวเสกสรร ถือกกล้า	ครูโรงเรียนบ้านโนนเปือย

พิมพ์/เรียบเรียง/รูปเล่ม

นางอมรรัตน์ ศรีวิเศษ	ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
นางปิยวรรณ ลอดทอง	ครูโรงเรียนบ้านดู่
นางสาวเสกสรร ถือกกล้า	ครูโรงเรียนบ้านโนนเปือย



กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๒